

בש"פ 488/21 - מדינת ישראל נגד אחמד עאסי

בית המשפט העליון

בש"פ 488/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אחמד עאסי

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
21.1.2021 במ"ת 20462-05-20 שניתנה על-ידי
כבוד השופטת ת' נסים שי

תאריך הישיבה: ט' בשבט התשפ"א (22.1.2021)

בשם העוררת: עו"ד רוני זלושינסקי

בשם המשיב: עו"ד שי טובים

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 21.1.2021 (מ"ת 20462-05-20, השופטת ת' נסים שי). בית המשפט המחוזי קבע כי המשיב ישוחרר מהמעצר בפיקוח אלקטרוני שבו הוא נתון ויהא רשאי לעבוד.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 11.5.2020 הוגש כתב אישום נגד המשיב. על-פי המתואר בכתב האישום התגלע סכסוך בין בת-זוגו של

עמוד 1

המשיב לבין אישה נוספת (להלן: המתלוננת). משהתוודע המשיב לסכסוך, כך נטען, הוא הצטייד במה שהוגדר בכתב האישום כמטען חבלה מאולתר שהיה מורכב מצינור מתכת שבתוכו גופרית (להלן: המטען). ביום 30.4.2020 נסע המשיב כשהוא מצויד במטען לכפר שבו מתגוררת המתלוננת, והשליך אותו מתחת לרכבה שחנה מחוץ לביתה. על-פי הנטען, המטען התפוצץ אך לא נגרם נזק, והמשיב ברח מהמקום ברכבו. זמן קצר לאחר מכן נעצר המשיב. עם מעצרו של המשיב הודעה באמצעות הטלפון הנייד שלו לאחד מחבריו ובה ביקש ממנו לומר שהיה אצלו בבית אם יחקר על כך.

3. בגין המעשים המתוארים יוחסו למשיב העבירות הבאות: נשיאת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון לגרום חבלה במזיד לרכב לפי סעיפים 413 ו-25 לחוק העונשין; הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

5. ביום 27.5.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיב. בית המשפט המחוזי קבע כי במכשיר הטלפון הנייד שלו נמצאו תמונות רבות של כלי נשק, ובכללן תמונות שבהן נראה המשיב מחזיק כלי נשק וכן צילום מסך הכולל מידע על חומרי נפץ. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי מתקיימות בעניינו של המשיב עילות מעצר הן בשל המסוכנות הנשקפת ממנו והן בשל החשש משיבוש הליכים על-ידו, אך בד בבד הורה על הכנת תסקיר מעצר בעניינו.

6. בתסקיר מיום 25.6.2020 צוינה התרשמותו של שירות המבחן כי התיאור שמסר המשיב ביחס להתנהלותו טרם מעצרו מעלה סימני שאלה בנוגע לאורח חייו ולקשריו השוליים. שירות המבחן מצא כראויים את המפקחים שהציע המשיב, שני הוריו ודודתו, אך ציין כי לא עלה בידו לשוחח עם המתלוננת ולבחון את מצבה. על כן ביקש שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של המשיב ולהגיש תסקיר משלים. ביום 28.6.2020 נעתר בית המשפט המחוזי לבקשה, וביום 30.6.2020 הוגש תסקיר משלים כאמור. מהתסקיר המשלים עולה כי שירות המבחן לא הצליח ליצור קשר עם המתלוננת. פרט לכך, שירות המבחן חזר על התרשמותו כי רב הנסתר על הגלוי בכל הנוגע לנסיבות מעצרו של המשיב, ובשל כך, כמו גם בהיעדר יכולת להעריך את מידת הסיכון הנשקפת למתלוננת, הוא נמנע מלהמליץ על שחרורו של המשיב ממעצר.

7. ביום 1.7.2020 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי. בהחלטתו שניתנה בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי במקום שהוצע על-ידו, תוך הפקדה עצמית של 15,000 שקלים, התחייבות עצמית בסך 20,000 שקלים, וערבות צד ג' בסך של 20,000 שקלים לכל ערב. בית המשפט המחוזי ציין כי המשיב נתון במעצר מזה כחודשיים, לראשונה בחייו, וכי יש בכך כדי להוות אירוע מרתיע ומציב גבולות. כמו כן, הוא הוסיף כי המפקחים נמצאו ראויים על-ידי שירות המבחן וכי החלופה שהוצעה מרוחקת מהמתלוננת ומהמקום שבו נוהלו קשריו השוליים של המשיב.

8. ביום 29.9.2020 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, ובה ביקש לקבוע לו חלונות התאווירות. ביום 18.10.2020 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה בקבעו כי ההחלטה באשר למעצר בפיקוח אלקטרוני ניתנה לפני שלושה חודשים בלבד, ואין עילה של ממש לעיון חוזר בה בשים לב לכך שלא חל שינוי

בנסיבות המצדיק בחינה נוספת שלה.

9. ביום 27.12.2020 הגיש המשיב בקשה נוספת לעיון חוזר בתנאי מעצרו, ובמסגרתה ביקש להתיר לו לצאת לעבוד במפעל כעובד ייצור בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00 ל-17:00, וזאת בפיקוחם של שני הבעלים של המפעל וחתימה על ערבות בסך 20,000 שקלים על-ידי כל אחד מהם. המדינה התנגדה לבקשה, אך הסכימה כי המשיב יישלח לתסקיר משלים נוסף בטרם תינתן החלטה בבקשה. ביום 28.12.2020 הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר משלים בעניינו של המשיב.

10. בתסקיר המשלים שהוגש על-ידו ביום 17.1.2021 שירות המבחן ציין כי לא נפתחו למשיב תיקים נוספים ולא נרשמו לו הפרות במהלך תקופת מעצרו בפיקוח אלקטרוני. לצד זאת צוין כי המשיב עדיין מתקשה לבחון את אחריותו למצבו. שירות המבחן ציין עוד כי המשיב שולב בקבוצה טיפולית וכי הוא מקפיד על כללי הקבוצה, מתמיד להגיע אליה ומשתף פעולה. להתרשמותו של שירות המבחן, המשיב נמצא בשלב ראשוני של טיפול וממוקד יותר בקשיים הנובעים מתנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אך יחד עם זאת מסוגל להתייחס לצרכיו ולתפיסותיו הבעייתיות באופן ראשוני ומביע רצון להעמיק ולבחון את דפוסיו הבעייתיים. בהתחשב בעמידתו של המשיב בתנאים למעלה מששה חודשים, ועל מנת לסייע לו לארגן מחדש את חייו, המליץ שירות המבחן על הסרת הפיקוח האלקטרוני והשתלבותו בעבודה שהוצעה באותו שלב - עוזר לנהג הובלות - במשך שלוש פעמים בשבוע, באופן שבשאר הזמן הוא ייותר בחלופת מעצר במתכונת של מעצר בית.

11. בהחלטתו מיום 21.1.2021, לאחר קיום דיון בבקשה, אימץ בית המשפט המחוזי את המלצת שירות המבחן והורה על שחרורו של המשיב ממעצר בפיקוח אלקטרוני, כך שיהא רשאי לעבוד. באופן יותר ספציפי, ההחלטה הורתה כי המשיב יהא רשאי לעבוד כעוזר לנהג הובלות, בימים ראשון עד חמישי בשעות 7:00 עד 16:00. בית המשפט המחוזי הוסיף כי החלטתו מבוססת על כך שהמשיב כבר עצור למעלה מששה חודשים בפיקוח אלקטרוני, מבלי שנרשמו נגדו הפרות, כמו גם על התרשמות שירות המבחן כי המסוכנות הנשקפת ממנו פחתה, על תחילת ההבנה שהוא מגלה ביחס לחומרת מצבו ועל התרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט עצמו מהמפקח הנוסף שהוצע ומהמלצת שירות המבחן בעניינו.

הערר

12. הערר מכון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענת המדינה, שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי ניתן להפחית ממסוכנותו של המשיב באמצעות חלופה שאיננה מעצר בפיקוח אלקטרוני מלא. לשיטת המדינה, מעשיו של המשיב מלמדים הן על גישה לחומרי נפץ והן על המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו. המדינה מפנה לפסיקתו של בית משפט זה לפיה רק במקרים חריגים ניתן יהיה לשלול את המסוכנות כאשר מדובר בעבירות נשק ולהצדיק שחרור לחלופת מעצר. יתרה מכך, נטען כי אף החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה מתקבלת מטעמים מיוחדים.

13. עוד טוענת המדינה כי נסיבות המקרה דנן אינן מאפשרות ליתן במשיב ארון כך שיוכל להשתחרר ממעצר ולצאת לעבודה. כן נטען כי העיון בתסקיר שהוגש בעניינו של המשיב מעלה כי על אף היותו נעדר עבר פלילי, הוא מקיים קשרים עם חברה שולית ומתקשה לבחון את אחריותו למצבו גם בשלב זה.

עמוד 3

14. הדיון בערר התקיים בפני ביום 22.1.2021, ובו הצדדים חידדו את טענותיהם.

15. בא-כוח המשיב הצביע על התהליך המשמעותי שעבר מרשו. כמו כן, הוא ביקש להפנות לגרסה שמסר המשיב עם פתיחת משפטו המלמדת על כך שבעת הזו אינו מכחיש את הימצאותו במקום ביצוע העבירה אך מתמקד בהעלאת טענות שיש בהן כדי לצמצם מאד את חלקו באירוע כמו גם את מסוכנותו. בכלל זה נטען כי החפץ שהוטמן לא היה כלל "מטען" בהתחשב בכך שכלל גופרית בלבד, ואכן לא גרם לכל נזק.

16. מנגד, בא-כוח המדינה הצביע על המסוכנות העולה מכתב האישום, כמו גם על ה"קפיצה" שהתבטאה בשחרור לעבודה ולא כל שכן עבודה בעלת מאפיינים כמו אלה שצוינו (וזאת מבלי לגרוע מן הטיעון הכללי כנגד יציאתו של העורר לעבודה). בא-כוח המדינה הוסיף, בתשובה לשאלת בית המשפט, כי אינו שולל הוספת חלונות התאוררות לעורר בעת הזו.

17. בתשובתו עמד בא-כוח המשיב על הקושי במציאת עבודה בעת הזו, ולכן טען כי אין מקום לדקדק עם המשיב באשר לכך שאין מדובר במשרה במקום "קבוע" כפי שהתבקש בתחילה.

דיון והכרעה

18. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שיש לקבל את הערר בחלקו.

19. כזכור, על-פי האמור בכתב האישום המשיב השליך מטען חבלה מאולתר מתחת למכוניתה של אישה המסוכסכת עם בת-זוגו, שלמרבה המזל לא גרם לנזק. אכן, כעת נטען שלא בכדי (עניין שצפוי להתברר בהליך העיקרי), אך מכל מקום הכנתו של מטען והנחתו הן עבירות נשק מובהקות שמקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפיסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (ראו: בש"פ 4289/18 סיאדנ' מדינת ישראל, פסקה 19 (17.6.2018)). נקודת המוצא ביחס לעבירות אלה היא של מעצר.

20. לצד זאת, ומן העבר השני, ניתן להתרשם מן הדרך שהמשיב עשה ועודנו עושה כמו גם מן הפוטנציאל השיקומי החיובי שלו, שבא לידי ביטוי בין היתר בהיעדרו של עבר פלילי.

21. כאשר הדברים נבחנים במכלול, האפשרות לצאת לעבודה שנבחרה בעת הזו נוטה במובהק לבית הלל ומעוררת התלבטות. אני נכונה לייחס משקל להתרשמותו של בית המשפט המחוזי, אך דומה שלא ניתן ללכת את כברת הדרך הנוספת של אישור העבודה הקונקרטית המתאפיינת בתנועה במרחב. בשים לב לעילות המעצרחלות בעניינו של המשיב, קיים קושי של ממש לאפשר לו להשתלב בעבודה במתכונתהכוללתנהיגהביןאיתרשונים, עבודהשבמהותה מקשהעלמטלתהפיקוח (ראו: בש"פ 726/16 אלחייקנ' מדינת ישראל, פסקה 32 (23.2.2016)). לנוכח דברים אלה, ובשים לב לכך שנבחן למעשה מקום עבודה אחד בלבד, שאינו מתאים בנסיבות העניין, אני סבורה כי יש להותיר את המשיב בשלב זה במעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, תוך הותרת האפשרות בידו לחזור ולפנות לבית המשפט המחוזי בהצעת עבודה שתהא תואמת יותר את נסיבותיהן של העבירות המיוחסות לו. בנוסף, יש מקום להורות על קביעת

חלונות התאווורות עבור המשיב - שלוש שעות במשך ארבעה מימי השבוע, כפי שיקבע באופן ספציפי בית המשפט המחוזי.

22. סוף דבר: הערר מתקבל בחלקו כמפורט בפסקה 21 לעיל. בית המשפט המחוזי יחזור ויקיים דיון במקרה זה בהתאם לעקרונות אלה.

ניתנה היום, י"ב בשבט התשפ"א (25.1.2021).

ש ו פ ט ת
